

AAQQISSERT

Akissuteqaat 20.oktober 2010-meersoq taarserpaa.

Qanoq iliornikkut Sulisitsisut nunatsinneersut, pisortat sanaartugassanik aamma aatsitassarsiornerup olie-siornerullu iluani suliarinnittussarsiuussisarnermut atatillugu suliaassanik amerlanerpaanik suliaasaqartinneqarnissaasa qulakkeerneqarsinnaanera pillugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Loritha Henriksen, Kattusseqatigiit Partiiat).

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Naalakkersuisut aallarniutigalugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuummut, suliaasaqarfimmut pingaarutilimmut inuiaqatigiinnut pingaaruteqartorujussuarmut tunngasumut qujapput.

Sanaartugassat suliariumannittussarsiuunneqartut sapinngisamik annertunerpaartaat suliffeqarfinit nunaqavissunit suliarineqartassasut Naalakkersuisut isumaqatigaat.

Naalakkersuisut aamma isumaqatigaat suliffeqarfiit nunaqavissut aatsitassarsiornermik ingerlatanut atatillugu suliaasanut neqeroorsinnaanissaminnut pitsaanerpaanik periarfissaqartariaqartut.

Akissuteqaatip marluinngorlugu avinneqarneranut pissutaavoq sanaartornermut suliaasaqarfik aammalu aatsitassarsiornermut suliaasaqarfik suliaasaqarfiummata marluk assigiinngilluinnartut, maleruagassani immikkoortuni assigiinngitsuni marlunni maleruagassaqartinneqartut. Peqatigisaanik sanaartornermut suliaasaqarfiup pisortanit neqeroorfigineqartarnera annertunervoq, akерlianilli aatsitassarsiornermut suliaasaqarfimmi suliaqartartut namminersortuinnaasarlutik. Suliaasat pilersuinerillu aalajangersimasumik periaaseqarluni neqeroortitsivigineqartarnissaat pillugu maleruagassat pinngitsooratik malinneqartussat nalinginnaasumik pisortat suliaassanik neqeroortitsinerannut atatillugu taamaallaat atorineqartussaapput.

Sanaartornermut suliaasaqarfimmi maleruagassanik arlalinnik sanaartornermut suliaassanik neqeroortitsisarnermik suliaqartarnermillu maleruagassiisunik peqarpoq.

Ukiup nikinnerani 2009/2010-imi ukiup nikinnerani sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. december 2009-imeersoq, ulluinnarni neqeroortitsisarnermut inatsimmik taagorneqartoq, atuutilerpoq. Suliariumannittussarsiuussisarnermut inatsit aammalu neqeroortitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat, inatsisip atuutilernerani atorunnaarsinneqarput. Neqeroortitsisarnermut inatsimmi pingaarnertut malitassatut aalajangersarneqarpoq sanaartornermi suliaasat pisortanit tapiiffigineqartut tamarmik neqeroortitsivigineqartassasut. Inatsit neqerooruteqartunut namminersortunut pinngitsoorani atuuttussatut inissisimangilaq.

Sanaartornermi suliaasat neqeroortitsinermut inatsimmi sanaartornerinnarmut tunngatinneqarput aammalu suliaasanut allanut neqeroortitsisarmissaq, soorlu assesuutigalugu IT-imik pisinernut, Kalaallit Nunaanni inatsisini maleruagassaqartinneqanngilaq.

Neqeroortitsinermit inatsimmi pingaarnertut tunngaviusoq tassaavoq unammilleqatigiisitsinissaq aammalu neqeroortitsisup neqeroortitsinerup ingerlanneratigut, neqerooruteqartunik toqqaanermi kinaassusersiunngitsumik, piviusorsiorturnik aammalu tunngaviusut immikkoortitsiviunngitsut assigiinngisitsinngitsullu tunngavigalugit toqqaasoqarnissaa isumagisussavaa. Unammilleqatigiinnissaq suliassat pilersuinissallu tamanut ammasumik neqeroortitsivigineqartarnissaannut aammalu najukkami suminngaaneersuuneq apeqquataatinnagu kikkut tamarmik neqerooruteqarsinnaanissaannut maleruagassanit pilersinneqarpoq.

Tassalu imaappoq neqeroortitsinermit inatsimmi neqerooruteqartut kalaaliunersut imaluunniit nunanit allaneersuunersut immikkoortinneqanngilaq.

Aktiaatileqatigiiffinnut, kommanditselskab-inut aammalu ingerlatseqatigiiffinnut taakkununga assingusumik inatsisitigut iluseqartunut nunani avannarlerni, EU-p sinnerani kiisalu Canadami USA-milu angerlarsimaffeqartunut ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaanni immikkoortortaqarfeqalernissamut 2004-imi aktiaatileqatigiiffinnut inatsit tunngavigalugu akuersisuteqartoqarpoq. Ulloq 18. juni 2007 Naalakkersuisut aalajangerput, ingerlatseqatigiiffiit nunanit allaneersut taakkua akuersissummi 2004-imi tunniunneqarsimasumi pineqartunut ilaasut, inuussutissarsiummik ingerlataqarnissamut inatsimmi § 5, imm. 4 malillugu inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut ataatsimut isigalugu akuersisuteqartoqassasoq. Tassalu immikkoortortaqarfimmi aqutsisumik inuussutissarsiummik ingerlataqarnissamut inatsimmi piunasaqaataasunik naammassinnissimasumik peqaruni naammappoq. Inuussutissarsiummik ingerlataqarnissamut inatsimmi § 2-imi piunasaqaataavoq inuk danskisut innuttaassuseqartuussasoq imaluunniit Kalaallit Nunaannut atuuttumik Kalaallit Nunaanniinnissamut sulinissamullu akuersissumik atuuttumik peqassasoq aammalu Kalaallit Nunaanni najugaqartuussasoq namminersorsinnaatitaassasorlu.

Aatsitassarsiornermut suliassaqrarfiup ineriartorneranut aningaasaliinerit aningaasaatinit nunanit allaneersunit pissarsiaapput, aammalu suliaqartartut annertoorujussuarmik nunanit allanit ilisimasanit pinngitsuuisinnaanngillat. Taamaattumik suliassaqrarfiup immikkuullarissup aatsitassarsiornermut suliassaqrarfittut ittuq namminersortuullutik inuussutissarsiuteqartut akornanni immikkut neqeroortitsisarnermik aquneqartumik malinninnissamut toqarneqassagaluarpat, tamanna naleqqutinngitsorujussuusussavaoq aammalu nalinginnaanngilluinnartussaalluni. Taamatut pisoqassagaluarpat aningaasaliisussat Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi misissueqqaarnernik, misissuinerinik imaluunniit piiaanernik aallartitsinissamut soqutiginninnerat annikillissasoq naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Iluatsitsinissamut tunngaviusumi Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit aatsitassarsiornermik suliassani sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqartinneqarnissaat akerlerisinnaanngilarput, kisiannili siunnerfiusoq taanna maleruagassanik allaffissornermik oqimaatsumik nutaamik aammalu akimmiffissanik piviusuunngitsunik pilersitsisunik atuutsitsilernikkut anguneqarsinnaanerussasoq isumaqatiginngilarput.

Tamannali isumaqanngilaq ullumikkut aatsitassarsiornermut suliassaqrarfimmi piunasaqaateqartoqartanngitsoq. Akuersissutini tamani taamaalilluni aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18 tunngavigalugu atugassarititaasussat aalajangersagaavoq, sulisussat nunaqavissut aammalu pilersuisut nunaqavissut salliutinneqartussaataasut.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aatsitassarsiornermik suliassanut atatillugu VSB-mut nassuiaammik (Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutaasussanik nalilersuineq) suliaqartarnissaq pillugu aalajangersagaqarpoq. VSB-mut nassuiaammik suliaqartarnissaq piiaanissamut akuersissumik tunniussisinnaanissamut piunasaqaatigineqarpoq. Ka-

laallit Nunaanni inatsisini maannakkut atuuttuni allani VSB-imut nassuiaat pillugu malerua-gassanik taamaattunik aalajangersagaqanngilaq.

VSB-mut nassuiaammik suliaqarneq inerisaanissamik periarfissat qulaajarneqarnerannut iluaqutaasussaavoq tassanilu ilaavoq najukkami nunaqavissunik suliffissaqartitsinissap aammalu najukkami inuussutissarsiortunik peqataatitsinissap qulakkeerneqarnissaat.

VSB-mut nassuiaat Namminersorlutik Oqartussat, kommunip aamma ingerlatseqatigiiffiup akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissusiassamut tunngaviusussaavoq. Isumaqatigiis-summi taamaattumi ilaatigut nunaqavissunik sulisoqarnissamut, suliffeqarfinnik nunaqavissu-nik peqataatitsinissamut aammalu ilinniartitaanernik aqqissuussinernut, piginnaanernik ineri-saanissamik aammalu aatsitassarsiornermi suliffissuaqarnerup iluani najukkami piginnaasa-qarlernissamik qularnaarisussanut tunngasunik anguniagassanik aalajangersaasoqartussaavoq.

Aatsitassarsiornermik suliani ataasiakkaani sulisussat nunaqavissut amerlassusissaannut tunngavissat assigiinngitsorpassuit apeqqutaasarpur, tassani ilaallutik ingerlatat qanoq ittut pine-qarnerisut. Aatsitassarsiorkfik nunap qaavaniinnersoq ammaannartuulluni imaluunniit qaarusummi nunap iluaniinnersoq? Sulisussat qanoq piginnaaneqartut pissarsiariniarneqarnerisut aammalu sulisut amerlassusissaat? Najukkami suliareqqiinerit qanoq annertutigisumik ingerlanneqassanersut, ingerlataqarfiup nunami sumiiffimmi inissisimaneri ilaalu ilanngullugit? Peqatigisaanik amerlassusissanut suliap qanoq sivistutigisumik ingerlareersimanagera imaluunniit qanoq sivistutigisumik ingerlanneqarnissaata naatsorsuutigineqarnera apeqqutaasarpog.

VSB pillugu aalajangersakkat pianaanissamut immikkoortumi atorneqarajunnerusarpur, kisanili aamma Cairns Energy-ip 2010-imi sinerissap avataani qillerinissamik pilersaaruteqarne-ranur atatillugu, suliaasap annertussusaa pissutigalugu, VSB-mut nassuiaasiornissaq taamatutaaq piumasaqaatigineqarpoq. Taanna tunngavigalugu 2010-imut ingerlatseqatigiiffiup, kom-munit aammalu Namminersorlutik Oqartussat akornanni suleqatigiit pingasut akornanni isu-maqatigiissuteqartoqarpoq.

VSB-mut nassuiaasiornissamik nalilersuinissamillu piumasaqaateqarnerup kingunerisaanik nunaqavissunik sulisoqarnissamik aammalu suliffeqarfinnik nunaqavissunik peqataatitsinis-samik siuarsaanissamut allatorluinnaq suliniuteqarnissamut tunngavissaqartoqalerpoq. Suliap ingerlanerani tassani kommunit aammalu kattuffiit eqeersimaartumik inissisimanissaat aam-malu inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniuteqartitsinissaq pillugu angunia-gaqarnerup siuarsarneqarnissaanut iluaqutaasumik peqataanissaq pingaaruteqartorujussuuvog.

Suliffeqarfittut nunaqavissutut aatsitassarsiornermik suliaasaqarfimmi iluatsittumik pilersui-sungussagaanni, suliaqarfik nunani tamalaani inissisimasog, niuernermik tunngaveqartumik 100 %-imik atugassaqartitaasog pineqartoq paasissallugu pingaaruteqartorujussuuvog.

Kalaallit Nunaanni misissuineramik ingerlatanur aningaasartuutit annertussutsimikkut unam-millersinnaassuseqartut, misissuineramik ingerlatat maannakkutuut annertussuseqartiinnarnis-saannur, taamaallunilu aatsitassarsiornermik imminur akilersinnaasumik pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu tunngaviliisinnaanissamut uuttuutaasussaappur aalajangiisuulluinnartu-mik pingaaruteqartur.

Taamatut oqaaseqarlunga oqaluuserisassaq pilersitsiviusumik iluaqutaasumillu Inatsisartuni oqaluuserisassanngorlugu tunniuppara.